Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
JÁNA MAZÁKA,
predstavljeni 16. februarja 2012 [1]

Združeni zadevi C-611/10 in C-612/10
Waldemar Hudzinski
proti

Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse
in
Jaroslaw Wawrzyniak
proti
Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse
(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,

ki ga je vložilo Bundesfinanzhof (Nemčija))

„Socialna varnost — Otroški dodatek — Člena 14(1)(a) in 14a(1)(a) Uredbe (EGS) št. 1408/71 — Začasno delo v drugi državi članici — Zakonodaja, ki se uporablja — Pravica države članice, ki ni pristojna država, do dodelitve otroškega dodatka“

I – Uvod

1. Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče, Nemčija) je na podlagi člena 267 PDEU z dvema ločenima sklepoma z dne 21. oktobra 2010, ki ju je Sodišče prejelo 23. decembra 2010, Sodišču v predhodno odločanje predložilo vprašanja o razlagi členov 14(1)(a) in 14a(1)(a) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v različici, ki izhaja iz Uredbe Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996 [2], kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 647/2005 z dne 13. aprila 2005 [3] (v nadaljevanju: Uredba št. 1408/71).

2. Predloga za sprejetje predhodne odločbe sta bila predložena v dveh postopkih, ki se nanašata na pravico do otroških dodatkov v Nemčiji: v zadevi C-611/10 gre za postopek med W. Hudzinskim, poljskim državljanom, ki je delal v Nemčiji kot sezonski delavec, in uradom Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse (urad za delo in družinske dodatke v Weslu), v zadevi C-612/10 pa za postopek med J. Wawrzyniakom, poljskim državljanom, ki je delal v Nemčiji kot „napoteni delavec“, in uradom Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse (urad za delo in družinske dodatke v Mönchengladbachu).

1 — Jezik izvirnika: angleščina.

2 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 3, str. 3.

3 — UL L 117, str. 1.

3. Predložitveno sodišče želi v bistvu izvedeti, v kolikšnem obsegu lahko država članica, ki ni pristojna država in katere zakonodaja na podlagi Uredbe št. 1408/71 ni tista, ki se uporablja za delavca, kljub navedenemu temu delavcu dodeli družinsko dajatev, kot je zadevni otroški dodatek. V zvezi s tem prosi za pojasnilo nekaterih vidikov sodbe v zadevi Bosmann, v kateri je Sodišče sicer razsodilo, da v okoliščinah navedene zadeve Nemčiji ni treba dodeliti otroškega dodatka, da pa državi članici stalnega prebivališča ne sme biti odvzeta možnost za dodelitev takega dodatka osebam, ki stalno prebivajo na njenem ozemlju [4].

II – Pravni okvir

A – *Zakonodaja Evropske unije (v nadaljevanju: zakonodaja EU)*

4. Člen 13 Uredbe št. 1408/71 z naslovom „Splošna pravila“ v delu, ki je upošteven za namene obravnavane zadeve, v zvezi z določitvijo zakonodaje, ki se uporablja, določa:

„1. Ob upoštevanju členov 14c in 14f se za osebe, za katere velja ta uredba, uporablja zakonodaja samo ene države članice. Zakonodaja, ki se uporabi, se določi v skladu z določbami tega naslova.

2. V skladu s členi 14 do 17:

(a) za osebo, zaposleno na ozemlju ene države članice, velja zakonodaja te države, tudi če stalno prebiva na ozemlju druge države članice ali če je registrirani sedež ali poslovna enota podjetja ali posameznika, ki osebo zaposluje, na ozemlju druge države članice;

[…]“

5. Člen 14 Uredbe št. 1408/71, naslovljen „Posebna pravila za zaposlene osebe, ki niso mornarji in opravljajo plačano zaposlitev“, določa:

„Člen 13(2)(a) se uporablja v skladu z naslednjimi izjemami in posebnostmi:

1. (a) Za osebo, zaposleno na ozemlju države članice v podjetju, kateremu običajno pripada, in ki jo to podjetje napoti na ozemlje druge države članice, da tam opravlja delo za to podjetje, še naprej velja zakonodaja prve države članice, če predvideno trajanje tega dela ne presega 12 mesecev in če oseba ni poslana, da nadomesti drugo osebo, ki ji je potekla napotitev.

[…]“

6. Člen 14a Uredbe št. 1408/71, naslovljen „Posebna pravila za samozaposlene osebe, ki niso mornarji“, določa:

„Člen 13(b) [13(2)(b)] se uporablja v skladu z naslednjimi izjemami in posebnostmi:

1. (a) Za osebo, ki je samozaposlena na ozemlju države članice in opravlja delo na ozemlju druge države članice, še naprej velja zakonodaja prve države članice, če predvideno trajanje tega dela ne presega 12 mesecev.

[…]“

4 — Sodba z dne 20. maja 2008 (C-352/06, ZOdl., str. I-3827, točke od 27 do 32).

7. Člen 73 Uredbe št. 1408/71, naslovljen „Zaposlene ali samozaposlene osebe, katerih družinski člani stalno prebivajo v državi članici, ki ni pristojna država“, določa:

„Zaposlena ali samozaposlena oseba, za katero velja zakonodaja države članice, je za svoje družinske člane, ki stalno prebivajo v drugi državi članici, upravičena do družinskih dajatev, ki jih določa zakonodaja prve države, kot če bi ti stalno prebivali v tej državi, v skladu z določbami Priloge VI.“

B – *Nacionalna zakonodaja*

8. Einkommensteuergesetz (nemški zvezni zakon o dohodnini, v nadaljevanju: EStG) v točki 1 člena 62, naslovljenega „Upravičenci“, določa:

„V zvezi z otroki v smislu člena 63 je do otroškega dodatka na podlagi tega zakona upravičena vsaka oseba:

1. ki ima na nacionalnem ozemlju stalno ali običajno prebivališče ali

2. ki na nacionalnem ozemlju nima ne stalnega ne običajnega prebivališča, vendar

(a) je v celoti zavezana za plačilo dohodnine v skladu s členom 1(2) ali

(b) se obravnava kot v celoti zavezana za plačilo dohodnine v skladu s členom 1(3).“

9. Člen 65 EStG v delu, ki je upošteven za namene obravnavane zadeve, določa:

„(1) Otroški dodatek se ne izplačuje za otroke, ki so upravičeni do ene od teh dajatev ali bi bili do nje upravičeni, če bi bil vložen ustrezen zahtevek:

1. […]

2. dajatve za otroke, ki so izplačane v tuji državi in ki so primerljive z otroškim dodatkom ali z eno od dajatev, navedenih v točki 1;

3. […]

(2) Če je v primerih, navedenih v točki 1 odstavka 1, bruto znesek druge dajatve nižji od zneska otroškega dodatka, ki se izplača v skladu s členom 66, razlika med navedenima zneskoma pa je 5 EUR ali več, se ta razlika med zneskoma izplača kot otroški dodatek.“

III – Postopka pred Bundesfinanzhof in predložena vprašanja za predhodno odločanje

A – *Zadeva C-611/10*

10. W. Hudzinski, poljski državljan, dela na Poljskem kot samozaposlen kmet in je vključen v poljski sistem socialne varnosti.

11. Med 20. avgustom in 7. decembrom 2007 je delal kot sezonski delavec za vrtnarsko podjetje v Nemčiji.

12. Tožeča stranka je bila na podlagi svoje zahteve v skladu s členom 1(3) EStG za leto 2007 obravnavana kot v celoti zavezana za plačilo dohodnine v Nemčiji.

13. W. Hudzinski je na podlagi člena 62 in naslednjih EStG zahteval, naj se mu za obdobje, v katerem je delal kot sezonski delavec v Nemčiji, za vsakega od njegovih dveh otrok dodeli otroški dodatek v višini 154,00 EUR na mesec.

14. Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse je to zahtevo in poznejšo pritožbo zavrnil. Tožba, s katero je W. Hudzinski izpodbijal navedeno zavrnitev pred Finanzgericht (finančno sodišče), je bila zavrnjena.

15. Zato je W. Hudzinski zoper sodbo Finanzgericht vložil pritožbo pri predložitvenem sodišču.

16. W. Hudzinski v postopku v glavni stvari zlasti trdi, da iz sodbe Bosmann [5] izhaja, da mora v skladu s členom 13 in naslednjimi Uredbe št. 1408/71 država članica, ki na podlagi navedene uredbe ni pristojna država, kljub temu dodeliti družinsko dajatev, če so izpolnjeni ustrezni pogoji po nacionalnem pravu, v tem primeru po členu 62 in naslednjih EStG.

17. Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja, da tudi v skladu s sodbo Bosmann [6] država članica, ki na podlagi člena 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 ni pristojna država, ne more osebi dodeliti družinske dajatve na podlagi nacionalnega prava, razen če bi bila ta oseba v nasprotnem primeru v slabšem pravnem položaju zaradi uveljavljanja pravice do prostega gibanja, kar pa za W. Hudzinskega ne drži.

18. Če bi država članica, ki ni pristojna država, dejansko lahko dodeljevala družinske dajatve, ne glede na to, ali uveljavljanje pravice do prostega gibanja privede do slabšega pravnega položaja, predložitveno sodišče sprašuje, ali bi to lahko storila tudi v okoliščinah primera, o katerem odloča, v katerih – v nasprotju s položajem v zadevi Bosmann [7] – ne zadevni delavec ne njegova otroka nimajo stalnega ali običajnega prebivališča na ozemlju države članice, ki ni pristojna država.

19. V teh okoliščinah je Bundesfinanzhof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da država članica, ki v skladu z njim ni pristojna, na podlagi nacionalnega prava v nobenem primeru ne more dodeliti družinske dajatve delavcu, ki je le začasno zaposlen na njenem ozemlju, če niti delavec niti njegova otroka nimajo stalnega ali običajnega prebivališča v tej državi članici?“

B – *Zadeva C-612/10*

20. J. Wawrzyniak je poljski državljan, ki z ženo in hčerjo živi na Poljskem, kjer je zavarovan za namene socialne varnosti.

21. Med februarjem in decembrom 2006 je delal kot „napoteni delavec“ v Nemčiji. Za leto 2006 je bilo odločeno, da sta z ženo zavezana za plačilo dohodnine v Nemčiji.

22. J. Wawrzyniak je na podlagi člena 62 in naslednjih EStG zahteval, naj se mu za obdobje, v katerem je delal v Nemčiji, za njegovo hčer, rojeno leta 2005, izplača otroški dodatek v višini 154,00 EUR na mesec. V navedenem obdobju je bila žena J. Wawrzyniaka na Poljskem vključena samo v zdravstveno zavarovanje in je za njuno hčer v tej državi prejemala mesečni otroški dodatek v višini 48 PLN (približno 12 EUR).

5 — Navedena v opombi 4.

6 — Navedena v opombi 4.

7 — Navedena v opombi 4.

23. Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse je najprej zavrnil zahtevo J. Wawrzyniaka za izplačilo otroškega dodatka na podlagi člena 62 in naslednjih EStG, nato pa še njegovo pritožbo zoper to zavrnitev. Enako neuspešna je bila tožba, vložena pri Finanzgericht (finančno sodišče).

24. V postopku v glavni stvari mora predložitveno sodišče odločiti o zahtevi za revizijo, ki jo je J. Wawrzyniak vložil zoper sodbo Finanzgericht.

25. J. Wawrzyniak v postopku v glavni stvari tako kot W. Hudzinski trdi, da se v skladu s sodbo Bosmann določbe nacionalnega prava iz člena 62 in naslednjih EStG v njegovem primeru uporabljajo ne glede na to, da na podlagi člena 14(1)(a) Uredbe št. 1408/71 nemška zakonodaja ni tista, ki se za namene navedene uredbe uporablja zanj.

26. Bundesfinanzhof enako kot v predložitvenem sklepu v zadevi C-611/10 meni, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča država članica, ki na podlagi člena 13 in naslednjih Uredbe št. 1408/71 ni pristojna država, ne more dodeliti nemškega otroškega dodatka, tudi če so izpolnjene zahteve iz člena 62 in naslednjih EStG.

27. Bundesfinanzhof zlasti poudarja, da v nasprotju s primerom B. Bosmann [8] pri J. Wawrzyniaku njegovo uveljavljanje pravice do prostega gibanja ni privedlo do izgube nobene zakonske pravice, saj je zanj preprosto še naprej veljala poljska zakonodaja. Poleg tega ima J. Wawrzyniak prebivališče, kjer živi z ženo in hčerjo, na Poljskem.

28. Bundesfinanzhof še opozarja, da se – če se v takih okoliščinah državi članici, ki ni pristojna država, ne preprečuje dodeljevanje družinskih dajatev po nacionalnem pravu – postavlja vprašanje, koliko je priznanje navedenega pooblastila pogojeno z ugotovitvijo, da v pristojni državi članici ni nobene upravičenosti do primerljivih družinskih dajatev, saj je bilo v obravnavanem primeru ugotovljeno, da je bil J. Wawrzyniak v zadevnem obdobju upravičen do družinskih dajatev za svojo hčer na podlagi poljskega prava in da so bile zadevne dajatve dejansko izplačane.

29. Dalje, če se domneva, da je država članica, ki ni pristojna država v smislu člena 13 in naslednjih Uredbe št. 1408/71, pooblaščena za dodeljevanje družinskih dajatev v skladu s svojim nacionalnim pravom, se postavlja vprašanje, ali pravo EU nasprotuje določbi, kot je predvidena v točki 2 člena 65(1) EStG v povezavi s členom 65(2) EStG, na podlagi katere se otroški dodatek ne sme izplačevati, če se zunaj Nemčije izplačujejo primerljive dajatve za otroke. Bundesfinanzhof meni, da je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno, saj s to določbo nista kršeni niti pravica do prostega gibanja delavcev niti katera koli prepoved diskriminacije.

30. Nazadnje, če bi pravo EU vendarle nasprotovalo uporabi zgoraj navedene določbe EStG, bi bilo treba rešiti vprašanje prekrivanja pravic.

31. V teh okoliščinah je Bundesfinanzhof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 14(1)(a) Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da državi članici, ki v skladu z njim ni pristojna in v katero je napoten delavec, ki pa tudi ni država članica prebivališča otrok delavca, vsekakor odvzame možnost, da napotenemu delavcu dodeli družinske dajatve, če se pravni položaj delavca zaradi napotitve v to državo članico ne poslabša?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen,

8 — Sodba, navedena v opombi 4.

ali je treba člen 14(1)(a) Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da je država, v katero je napoten delavec, ki pa ni pristojna država članica, vsekakor pooblaščena za dodelitev družinskih dajatev le, če je ugotovljeno, da v drugi državi članici ne obstaja pravica do primerljivih družinskih dajatev?

3. Če je tudi odgovor na to vprašanje nikalen,

ali določbe prava Skupnosti oziroma Evropske unije nasprotujejo nacionalni določbi, kot je člen 65(1), prvi stavek, točka 2, EStG v povezavi s členom 65(2) EStG, ki izključuje pravico do družinskih dajatev, kadar se v drugi državi izplačuje primerljiva dajatev ali bi se morala izplačevati, če bi bil vložen ustrezen zahtevek?

4. Če je odgovor na to vprašanje pritrdilen,

kako je treba razrešiti tako nastalo prekrivanje pravice v pristojni državi, ki je istočasno država članica prebivališča otrok, in pravice v državi, ki ni ne pristojna država ne država prebivališča otrok?“

IV – Združitev zadev

32. Glede na tesno povezavo med zadevama C-611/10 in C-612/10 je predsednik Sodišča s sklepom z dne 14. februarja 2011 navedeni zadevi združil za namen pisnega in ustnega postopka ter zaradi izdaje sodbe.

V – Pravna analiza

A – *Edino vprašanje v zadevi C-611/10 ter vprašanji 1 in 2 v zadevi C-612/10, ki se nanašajo na pravico države članice, ki ni pristojna država, do dodelitve otroškega dodatka*

33. Predložitveno sodišče z edinim vprašanjem v zadevi C-611/10 ter vprašanjema 1 in 2 v zadevi C-612/10, ki jih je treba preučiti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14(1)(a) oziroma člen 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da nasprotujeta temu, da država članica, katere zakonodaja se ne uporablja za namene navedenih določb, dodeli družinske dajatve na podlagi svojega nacionalnega prava delavcu, ki je samo začasno zaposlen na njenem ozemlju ali tja napoten, v okoliščinah, kot se obravnavajo v zadevah pred predložitvenim sodiščem, v katerih ne delavec ne njegovi otroci nimajo običajnega prebivališča v tej državi članici ter ta delavec ni v slabšem pravnem položaju zaradi uveljavljanja pravice do prostega gibanja in je upravičen ali bi lahko bil upravičen do otroškega dodatka v pristojni državi.

1. Bistvene trditve strank

34. W. Hudzinski in J. Wawrzyniak, madžarska in nemška vlada ter Komisija so predložili pisna stališča. Navedene stranke so bile tudi zastopane na obravnavi 6. decembra 2011.

35. W. Hudzinski in J. Wawrzyniak v bistvu trdita, da iz sodbe Bosmann [9] izhaja, da je treba člena 14(1)(a) in 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da se z njima državi članici, ki ni pristojna država, ne odvzema možnosti za dodelitev otroškega dodatka v primerih, kot sta primera v zadevah pred predložitvenim sodiščem.

9 — Navedena v opombi 4.

36. W. Hudzinski in J. Wawrzyniak zatrjujeta, da določitev zakonodaje, ki se uporablja, na podlagi Uredbe št. 1408/71 ne izključuje uporabe nacionalne zakonodaje druge države članice, če so izpolnjeni pogoji, določeni v tej nacionalni zakonodaji. Kot poudarjata, v skladu s sodno prakso Sodišča navedena pravila za koordinacijo ne smejo učinkovati tako, da bi se z njimi delavcem migrantom odvzela pravica do dajatev socialne varnosti ali bi se znižal znesek teh dajatev. S pravili za koordinacijo iz Uredbe št. 1408/71 naj bi se zgolj zagotavljalo, da bo kot zakonodaja, ki se uporablja, določena zakonodaja samo ene države članice, ta pravila pa naj bi bila nevtralna v zvezi z vprašanjem, ali lahko država članica preseže obseg Uredbe št. 1408/71 in dodeli družinsko dajatev v skladu s svojim nacionalnim pravom. Ta pravica države članice, ki ni pristojna država, do dodelitve družinske dajatve naj tudi ne bi bila pogojena s tem, da je bil delavec postavljen v slabši pravni položaj, prav tako pa naj ne bi bilo nujno, da imajo delavčevi otroci v njej običajno prebivališče. Drugačna razlaga naj bi bila v nasprotju z načelom prostega gibanja delavcev.

37. Kar zadeva obstoj pravice do primerljivih družinskih dajatev v pristojni državi članici, po mnenju W. Hudzinskega in J. Wawrzyniaka iz sodbe Bosmann[10] ni razvidno, da bi Sodišče menilo, da je neobstoj takih ustreznih pravic pogoj za pravico države članice, ki ni pristojna država, do dodeljevanja družinskih dajatev. Za sprejetje pravil, s katerimi bi bilo urejeno tako prekrivanje pravic, naj bi bil pristojen samo nacionalni zakonodajalec.

38. Madžarska vlada se v bistvu strinja z mnenjem W. Hudzinskega in J. Wawrzyniaka. Trdi, da je, tudi če nemški organi na podlagi Uredbe št. 1408/71 zadevnim delavcem niso zavezani dodeliti družinske dajatve, iz sodbe Bosmann[11] ter iz cilja in sistematike Uredbe št. 1408/71 mogoče sklepati, da se navedenim organom dodeljevanje takih dajatev v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo ne preprečuje. Vendar naj to za državo članico, ki ni pristojna država, ne bi bilo obvezno na podlagi prava EU.

39. V nasprotju s tem nemška vlada trdi, da je treba na navedena vprašanja odgovoriti nikalno, in sicer da se na podlagi člena 14(1)(a) oziroma člena 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 Nemčiji kot državi članici, ki ni pristojna država, v takih primerih vsekakor preprečuje dodeljevanje družinskih dajatev.

40. Nemška vlada v podporo tej trditvi v bistvu navaja tri argumente. Prvič, sklicuje se na besedilo člena 13(1) Uredbe št. 1408/71, v skladu s katerim je treba za osebe, za katere velja navedena uredba, uporabljati zakonodajo samo ene države članice. Drugič, po mnenju nemške vlade je to temeljno načelo Uredbe št. 1408/71, ki je bilo potrjeno z ustaljeno sodno prakso Sodišča.

41. Tretjič, okoliščine zadev pred predložitvenim sodiščem naj bi bilo treba razlikovati od tistih v sodbi Bosmann[12]. V zvezi s tem naj bi B. Bosmann zlasti prebivala v Nemčiji in naj bi bila torej načeloma upravičena do otroškega dodatka v navedeni državi članici, to pravico pa naj bi izgubila, ko se je zaposlila na Nizozemskem. V obravnavanih zadevah naj W. Hudzinski in J. Wawrzyniak ne bi izgubila nobene pravice zaradi svojega začasnega dela v Nemčiji, temveč naj samo ne bi pridobila dodatnih pravic; poleg tega naj se zakonodaja, ki se uporablja, ne bi spremenila. Vsekakor naj bi iz sodbe Bosmann izhajalo največ to, da lahko Nemčija dodeli otroški dodatek, če to želi; vendar naj v okoliščinah primerov pred predložitvenim sodiščem po nacionalnem pravu ne bi obstajala nobena pravica, kot naj bi bilo razvidno iz člena 65(1) EStG.

42. Nemška vlada nazadnje poudarja, da pravice do dodelitve družinskih dajatev ni mogoče razširiti prek pravil o temeljnih svoboščinah. V nasprotnem primeru naj bi bil sistemu koordinacije, vzpostavljenemu z naslovom II Uredbe št. 1408/71, odvzet polni učinek. Navedeni sistem naj za namene členov 45 PDEU in 56 PDEU ne bi vključeval ne diskriminacije ne omejitev. Predvsem pa naj določbe o temeljnih svoboščinah ne bi določale pravila, s katerim bi se zahtevala „uporaba

10 — Navedena v opombi 4.

11 — Navedena v opombi 4.

12 — Navedena v opombi 4.

najugodnejše zakonodaje“ in na podlagi katerega bi lahko državljani EU prosto izbirali zakonodajo, ki je zanje najugodnejša. Pravila iz naslova II Uredbe št. 1408/71 naj bi bila postavljena zato, da se v skladu z objektivnimi merili določi zakonodaja, ki se uporablja na področju socialne varnosti za zaposleno osebo, ki je izkoristila pravico do prostega gibanja.

43. Komisija predlaga, naj se na predložena vprašanja odgovori tako, da se s členoma 14(1)(a) in 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 ne zahteva, naj država članica, ki ni pristojna država, plačuje družinske dajatve v primerih, kot sta obravnavana primera.

44. Komisija zlasti opozarja, da se okoliščine W. Hudzinskega in J. Wawrzyniaka bistveno razlikujejo od tistih, na podlagi katerih je Sodišče odločilo v sodbi Bosmann[13]. V nasprotju z B. Bosmann naj tako ne bi ne W. Hudzinski ne J. Wawrzyniak izgubila svoje pravice do otroškega dodatka na Poljskem, prav tako pa naj nobeden od njiju ne bi bil v slabšem položaju zaradi uveljavljanja pravice do prostega gibanja.

45. Kot navaja Komisija, ni popolnoma nepredstavljivo, da bi Sodišče po analogiji s konkretnimi položaji, predvidenimi z Uredbo št. 1408/71, ugotovilo, da je v primerih, kot sta obravnavana primera pred predložitvenim sodiščem, pristojna več kot ena država in da je mogoče tudi kumuliranje dajatev. Vendar Komisija svari pred takim pristopom, saj naj ta ne bi pravilno izražal sedanjega pravnega položaja na podlagi Uredbe št. 1408/71 ali nove Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti[14] ter naj bi bil zato za državljane EU lahko zavajajoč.

2. Presoja

46. Takoj je treba spomniti, da naslov II Uredbe št. 1408/71, katerega del sta člena 14(1)(a) in 14a(1)(a), vsebuje splošna pravila, v skladu s katerimi je treba določiti zakonodajo, ki se uporablja za zaposleno osebo, ki v različnih okoliščinah izkorišča pravico do prostega gibanja.[15]

47. V tem smislu sta člena 14(1)(a) in 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 izjemi od pravila iz člena 13(2)(a) te uredbe, v skladu s katerim je treba za delavca uporabljati zakonodajo države članice, na ozemlju katere je zaposlen (pravilo *lex loci laboris*), ker določata, da za osebe, ki so napotene na delo na ozemlje druge države članice ali ki začasno delajo na tem ozemlju, še naprej velja socialnovarstvena zakonodaja države članice, v kateri ima sedež podjetje, ki mu te osebe običajno pripadajo, oziroma v kateri so običajno samozaposlene, ne pa ustrezna zakonodaja države članice, v kateri navedeni delavci dejansko delajo v zadevnem obdobju.[16]

48. Opozoriti je treba, da se predpostavka, na kateri temeljijo predložena vprašanja – in sicer da primer W. Hudzinskega spada v okvir člena 14(1)(a) Uredbe št. 1408/71, primer J. Wawrzyniaka pa v okvir člena 14a(1)(a) te uredbe –, v bistvu ne izpodbija, kar pomeni, da je zakonodaja Poljske določena kot zakonodaja, ki se v zvezi z zagotavljanjem otroškega dodatka uporablja v obeh primerih, in da je posledično Poljska, in ne Nemčija, pristojna država članica za namene sistema koordinacije, vzpostavljenega z naslovom II Uredbe št. 1408/71.

49. Predmet edinega vprašanja v zadevi C-611/10 ter vprašanj 1 in 2 v zadevi C-612/10 je torej zgolj to, ali se Nemčiji, čeprav ni pristojna država članica, kljub temu – kot posledica sodbe Bosmann[17] – v okoliščinah obravnavanih zadev ne preprečuje dodelitve otroškega dodatka.

13 — Navedena v opombi 4.

14 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72.

15 — Glej v tem smislu med drugim sodbo Sodišča z dne 19. marca 2002 v združenih zadevah Hervein in drugi (C-393/99 in C-394/99, Recueil, str. I-2829, točka 52).

16 — Glej v tem smislu sodbe Sodišča z dne 9. novembra 2000 v zadevi Plum (C-404/98, Recueil, str. I-9379, točki 14 in 15); z dne 30. marca 2000 v zadevi Banks in drugi (C-178/97, Recueil, str. I-2005, točka 16) in z dne 15. junija 2006 v zadevi Komisija proti Franciji (C-255/04, ZOdl., str. I-5251, točka 48).

17 — Navedena v opombi 4.

50. V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso namen naslova II Uredbe št. 1408/71 zagotoviti, da za zadevne osebe velja sistem socialne varnosti le ene države članice, da bi se preprečili uporaba več nacionalnih zakonodaj in spremljajoči zapleti. To načelo je izraženo v členu 13(1) Uredbe št. 1408/71, ki določa, da se za osebe, za katere velja ta uredba, uporablja zakonodaja samo ene države članice. [18]

51. V sodbi Bosmann je Sodišče opozorilo na zgoraj navedeno sodno prakso in na podlagi pravila *lex loci laboris* iz člena 13(2)(a) Uredbe št. 1408/71 opredelilo zakonodajo države članice, v kateri se je B. Bosmann zaposlila – to je nizozemsko zakonodajo – kot zakonodajo, ki se uporablja za njen položaj. [19]

52. Posledično je Sodišče v skladu z mojimi sklepnimi predlogi v navedeni zadevi [20] razsodilo, da organi Nemčije kot (nepristojne) države članice prebivališča B. Bosmann niso zavezani dodeliti zadevne družinske dajatve. [21]

53. Čeprav je tako Sodišče jasno navedlo, da na podlagi prava EU nepristojna država članica prebivališča nikakor ni zavezana dodeliti zadevne družinske dajatve, je v nadaljevanju sodbe Bosmann razsodilo, da pa se navedeni državi ne preprečuje dodelitev zadevnega otroškega dodatka v skladu z njeno nacionalno zakonodajo. [22]

54. Navedeno ugotovitev, ki pomeni, da je dodelitev take dajatve dovoljena, je treba razumeti ob upoštevanju zgoraj navedenega načela [23] – ta ugotovitev dejansko tudi razkriva njegov pomen –, ki je določeno v členu 13(1) Uredbe št. 1408/71 in v skladu s katerim je namen sistema kolizijskih pravil iz naslova II te uredbe zagotoviti, da za delavca praviloma velja sistem socialne varnosti le ene države članice, pa tudi ob upoštevanju učinka, ki je bil s sodno prakso iz sodbe Ten Holder pripisan določitvi zakonodaje dane države članice kot zakonodaje, ki se uporablja za delavca na podlagi navedenih kolizijskih pravil, in sicer da „zanj velja le zakonodaja te države članice“ [24].

55. V sodbi Bosmann je Sodišče očitno menilo – ob upoštevanju zlasti splošnega namena člena 42 ES, na katerem temelji Uredba št. 1408/71, in sicer olajšati prosti pretok delavcev, in cilja sistema koordinacije, vzpostavljenega s to uredbo, in sicer prispevati k izboljšanju življenjskega standarda in pogojev zaposlovanja delavcev – [25], da je treba „izključni učinek“ pravil, določenih v členu 13 in naslednjih Uredbe št. 1408/71, ki izhaja iz „pravila le ene države članice“ in kot se razlaga s sodno prakso iz sodbe Ten Holder, glede obsega in pomena razlagati ozko, tako da državi članici, ki ni pristojna država, dodelitev dajatve nikakor ne more biti prepovedana, če možnost za to izhaja iz njene zakonodaje [26].

18 — Glej med drugim v opombi 4 navedeno sodbo Bosmann (točka 16) ter sodbi Sodišča z dne 12. junija 1986 v zadevi Ten Holder (302/84, Recueil, str. 1821, točki 19 in 20) in z dne 15. marca 2001 v zadevi de Laat (C-444/98, Recueil, str. I-2229, točka 31).

19 — Glej zlasti točke od 16 do 19 sodbe (navedene v opombi 4).

20 — Sklepni predlogi, predstavljeni 29. novembra 2007 v zadevi Bosmann (v opombi 4 navedena sodba), zlasti točka 66.

21 — Glej točko 27 sodbe.

22 — Glej točke od 28 do 33 sodbe (navedene v opombi 4).

23 — Glej točko 50 zgoraj.

24 — Glej zlasti v opombi 18 navedeno sodbo Ten Holder in sodbo Sodišča z dne 10. julija 1986 v zadevi Luijten (60/85, Recueil, str. 2365, točka 16); glej tudi v opombi 4 navedeno sodbo Bosmann (točka 17) in sodbo Sodišča z dne 11. novembra 2004 v zadevi Adanez-Vega (C-372/02, ZOdl., str. I-10761, točka 18).

25 — Glej v opombi 4 navedeno sodbo Bosmann (točke od 29 do 31).

26 — Glej v tem smislu v opombi 4 navedeno sodbo Bosmann (točki 32 in 33); glej tudi sodbo Sodišča z dne 16. julija 2009 v zadevi Chamier-Glisczinski (C-208/07, ZOdl., str. I-6095, točki 55 in 56).

56. Zato se zdi, kot navajata W. Hudzinski in J. Wawrzyniak, da iz tega sledi, da se želi z določbami Uredbe št. 1408/71 o določitvi zakonodaje, ki se uporablja za delavce, ki se gibljejo v Evropski uniji, zagotoviti, da se na podlagi tega sistema koordinacije kot zakonodaja, ki se uporablja za položaj delavca, določi zakonodaja le ene države članice, pri čemer veljajo posebne izjeme[27], in da je torej za pristojno državo članico pristojnost obvezna, čeprav to ne pomeni – kot je Sodišče nedavno tudi potrdilo v sodbi Chamier-Glisczinski –, da se državi članici, ki ni pristojna država, preprečuje, da bi „delavcem in njihovim družinskim članom zagotavljala širše varstvo od tistega, ki je zagotovljeno s to uredbo“[28].

57. Vendar je res, kot pravilno opozarja predložitveno sodišče, da iz sodbe Bosmann[29] ni popolnoma jasno, koliko je bila odločitev v navedeni sodbi – in sicer da država članica, ki ni pristojna država, ohrani možnost za dodelitev zadevne družinske dajatve – odvisna od posebnih okoliščin, na katerih je temeljila navedena zadeva, ki pa jih v obravnavanih zadevah ni, in sicer od tega: (i) da je bila B. Bosmann zaradi uporabe nizozemske zakonodaje (zakonodaje pristojne države članice zaposlitve) v slabšem položaju, ker so bili po tej zakonodaji materialni pogoji za dodelitev otroškega dodatka manj ugodni od veljavnih pogojev po nemški zakonodaji (zakonodaji nepristojne države članice prebivališča), (ii) da v pristojni državi članici ni bila nikakor upravičena do primerljive družinske dajatve, in, nazadnje, (iii) da so B. Bosmann in njena otroka v vsakem primeru stalno ali običajno prebivali v zadevni nepristojni državi članici.

58. Čeprav je moralo Sodišče odločati na podlagi posebnih okoliščin zadeve, kar morda pomeni, da drugačna razlaga sodbe ni izključena, po mojem mnenju obrazložitev sodbe Bosmann[30] presega navedene dejavnike ali pogoje in splošneje pojasnjuje povezavo – kot je bila opredeljena zgoraj[31] – med določbami Uredbe št. 1408/71 o določitvi zakonodaje, ki se uporablja, in možnostjo države članice, ki ni pristojna država, da dodeli dajatev na podlagi svoje zakonodaje.

59. V zvezi s tem bi rad najprej poudaril, da tudi po sodbi Bosmann[32] nič ne kaže na to, da ustaljena sodna praksa ne bi bila več veljavno pravo, v skladu s katerim se – kot posledica dejstva, da se, kot je predvideno v členu 42 ES (postal člen 48 PDEU), z Uredbo št. 1408/71 samo vzpostavlja sistem koordinacije, medtem ko ta uredba ne vpliva na vsebinske in postopkovne razlike med sistemi socialne varnosti – delavcu ne zagotavlja, da bosta razširitev njegovih dejavnosti v več držav članic ali njihov prenos v drugo državo članico na področju socialne varnosti nevtralna. V skladu z navedeno sodno prakso bi lahko taka razširitev ali tak prenos ob upoštevanju različnosti sistemov socialne varnosti držav članic glede na okoliščine prej pomenila socialnovarstvene prednosti ali slabosti za delavca.[33]

60. Povedano drugače in kot je pravilno opozorila nemška vlada, sistem, vzpostavljen z Uredbo št. 1408/71, zakonodaje, ki se uporablja, ne določa na podlagi načela, da bi morala za osebe, ki živijo ali delajo v dveh ali več državah, veljati zakonodaja, ki je zanje ugodnejša, temveč na podlagi objektivnih dejavnikov, kot sta kraj zaposlitve ali prebivališče.[34]

61. Tako kot obveznost države članice, da v skladu s pravili za koordinacijo iz naslova II Uredbe št. 1408/71 uporabi svojo socialnovarstveno zakonodajo za položaj nekega delavca, ni določena glede na boljši ali slabši položaj v smislu pravice do dajatev, v katerega bi bil lahko s tem postavljen ta delavec v primerjavi s položajem, v katerem bi bil ob uporabi zakonodaje druge države članice, po

27 — Kot so položaji, predvideni s pravili o prekrivanju pravic do dajatev, določenimi v členu 76 Uredbe št. 1408/71 in členu 10 Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe št. 1408/71 (v nadaljevanju: Uredba št. 574/72); glej v tem okviru tudi v opombi 4 navedeno sodbo Bosmann (točke od 20 do 22) ter sodbi Sodišča z dne 14. oktobra 2010 v zadevi Schwemmer (C-16/09, ZOdl., str. I-9717, točke od 43 do 48) in z dne 20. januarja 2005 v zadevi Laurin Effing (C-302/02, ZOdl., str. I-553, točka 39).

28 — Glej v opombi 26 navedeno sodbo Chamier-Glisczinski (točka 56).

29 — Navedena v opombi 4.

30 — Navedena v opombi 4.

31 — Glej točki 55 in 56 zgoraj.

32 — Navedena v opombi 4.

33 — Glej v tem smislu med drugim sodbo Sodišča z dne 9. marca 2006 v zadevi Piatkowski (C-493/04, ZOdl., str. I-2369, točka 34) in v opombi 15 navedeno sodbo Hervein in drugi (točki 50 in 51).

34 — Glej moje sklepne predloge v zadevi Bosmann (sodba, navedena v opombi 4), točka 65.

mojem mnenju prav tako ni nobenega tehtnega razloga, zakaj bi bila, nasprotno, pravica države članice, ki ni pristojna država, do dodelitve dajatve na podlagi lastne zakonodaje pogojena z okoliščino, da bi bil sicer delavec v slabšem položaju – kot je bil slabši položaj, v katerem se je *in casu* dejansko znašla B. Bosmann (izguba pravice do otroškega dodatka) – zaradi uporabe zakonodaje pristojne države članice.

62. Tega mnenja ne izpodbija vrsta zadev, ki so bile prav tako navedene v obrazložitvi sodbe Bosmann [35], v kateri je Sodišče razsodilo, da glede na cilje, na katerih temelji Uredba št. 1408/71, delavci migranti ne smejo izgubiti pravic do dajatev socialne varnosti niti se jim ne sme znižati znesek teh dajatev samo zato, ker uveljavljajo pravico do prostega gibanja, ki jim jo podeljuje Pogodba. [36]

63. Z navedeno sodno prakso se torej ne vzpostavlja načelo, ki bi se vedno uporabljalo za določbe Uredbe št. 1408/71 in v skladu s katerim uveljavljanje pravice do prostega gibanja, iz katerega izhaja sprememba socialnovarstvene zakonodaje, ki se uporablja, ne bi smelo nikoli privesti do zmanjšanja ali izgube pravice do dajatev socialne varnosti. Namesto tega se ta sodna praksa navezuje na konkretne določbe Uredbe št. 1408/71, kot je člen 58(1), ki zadeva izračun denarnih dajatev na podlagi povprečnega zaslužka in ki je bil predmet sodbe Nemec [37], na katero se je Sodišče sklicevalo v sodbi Bosmann [38].

64. Splošno gledano se navedena sodna praksa nanaša na primere, povezane s pravico do prejemanja socialnih dajatev in zlasti z njihovim izračunom v pristojni državi članici na podlagi izpolnjenih zavarovalnih dob ali plačanih prispevkov ali, splošneje, na pravice, pridobljene v drugi državi članici pred uveljavljanjem pravice do prostega gibanja, namen te sodne prakse pa je zagotoviti, da se tisti elementi, ki so bistveni za socialno dajatev, ustrezno upoštevajo in da se torej ne „izgubijo“, ko gre za upravičenost do zadevne socialne dajatve v pristojni državi članici. [39]

65. Ker je torej jasno, da je kontekst sodbe Nemec [40] bistveno drugačen od okoliščin v sodbi Bosmann [41], iz sklicevanja na sodbo Nemec v točki 29 sodbe Bosmann ni mogoče sklepati, da je Sodišče menilo, da je zaradi izgube pravice B. Bosmann do otroškega dodatka zaradi spremembe zakonodaje, ki se uporablja, Nemčija, kot nepristojna država članica, lahko dodelila navedeni dodatek na podlagi svojega nacionalnega prava. Prej menim, da se je Sodišče na navedeno sodno prakso sklicevalo splošneje – sočasno z drugimi dejavniki, kot sta člen 42 ES in preambula Uredbe št. 1408/71 – za ponazoritev, da je treba navedeno uredbo razlagati v korist delavcev migrantov tako, da se glede na predmet sodbe Bosmann na podlagi določb te uredbe državi članici, tudi če ni pristojna država, ne sme odvzeti pravica, da delavcem dodeli socialne dajatve, predvidene v njeni nacionalni zakonodaji. [42]

66. Na podlagi vsega navedenega sklepam, da državi članici, ki ni pristojna država, z Uredbo št. 1408/71 ni popolnoma odvzeta možnost, da delavcem in njihovim družinskim članom zagotovi obseg socialnega varstva, ki presega ali dopolnjuje varstvo, ki izhaja iz uporabe navedene uredbe, to pa velja tudi za okoliščine obravnavanega primera, v katerih delavec zaradi uveljavljanja pravice do prostega gibanja ni izgubil pravic socialnega varstva oziroma se te pravice niso zožale in je upravičen ali bi lahko bil upravičen do otroškega dodatka v pristojni državi.

35 — Glej sklicevanje v točki 29 sodbe Bosmann (navedene v opombi 4) na sodbo Sodišča z dne 9. novembra 2006 v zadevi Nemec (C-205/05, ZOdl., str. I-10745).

36 — V okviru navedene vrste sodb glej med drugim tudi sodbe Sodišča z dne 20. oktobra 2011 v zadevi Perez Garcia in drugi (C-225/10, ZOdl., str. I-10111, točka 51); z dne 30. junija 2011 v zadevi da Silva Martins (C-388/09, ZOdl., str. I-5737, točka 75) in z dne 6. marca 1979 v zadevi Rossi (100/78, Recueil, str. 831, točka 14).

37 — Navedena v opombi 35.

38 — Navedena v opombi 4.

39 — Glej v opombi 35 navedeno sodbo Nemec in sodbe, navedene v opombi 36.

40 — Navedena v opombi 35.

41 — Navedena v opombi 4.

42 — Glej v tem smislu tudi v opombi 26 navedeno sodbo Chamier-Gliszczinski (točka 56).

67. Nazadnje, kar zadeva upoštevnost prebivališča v državi članici, ki ni pristojna država, ne menim, da je pravica te države članice do dodelitve socialnih dajatev kot taka odvisna od izpolnjevanja navedenega pogoja.

68. V posebnih okoliščinah primera B. Bosmann je bilo stalno ali običajno prebivališče prej upoštevna materialna zahteva, na podlagi katere je lahko B. Bosmann v skladu s členom 62(1)(1) nemškega EStG uveljavljala otroški dodatek v Nemčiji. [43]

69. Vendar se zdi, da ni nobenega objektivnega razloga, zakaj državi članici, ki ni pristojna država, ne bi smelo biti dovoljeno, da dodeli otroški dodatek, če tako kot v zadevah pred predložitvenim sodiščem pravica do otroškega dodatka temelji na drugačni navezni okoliščini, in sicer da je oseba v celoti zavezana ali se obravnava kot v celoti zavezana za plačilo dohodnine v Nemčiji v skladu z določbami člena 62(1)(2) EStG. V skladu z obrazložitvijo sodbe Bosmann je odločilno to, da pravica do zadevne socialne dajatve izhaja iz zakonodaje države članice, ki ni pristojna država članica. [44]

70. Ob upoštevanju zgornjih navedb predlagam, naj se na edino vprašanje v zadevi C-611/10 ter na vprašanji 1 in 2 v zadevi C-612/10 odgovori, da je treba člen 14(1)(a) oziroma člen 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da država članica, katere zakonodaja se ne uporablja za namene navedenih določb, dodeli družinske dajatve na podlagi svojega nacionalnega prava delavcu, ki je samo začasno zaposlen na njenem ozemlju ali tja napoten, v okoliščinah, kot se obravnavajo v zadevah pred predložitvenim sodiščem, v katerih ne delavec ne njegovi otroci nimajo običajnega prebivališča v tej državi članici ter ta delavec ni v slabšem pravnem položaju zaradi uveljavljanja pravice do prostega gibanja in je upravičen ali bi lahko bil upravičen do otroškega dodatka v pristojni državi.

B – *Vprašanje 3 v zadevi C-612/10, ki se nanaša na skladnost določbe nacionalnega prava, kot je točka 2 člena 65(1) EStG v povezavi s členom 65(2) EStG, s pravom EU*

71. Z vprašanjem 3 v zadevi C-612/10 se želi izvedeti, ali pravo EU – zlasti pravila o temeljnih svoboščinah, določena v Pogodbi, in Uredba št. 1408/71 – nasprotuje določbam nacionalnega prava, kot je točka 2 člena 65(1) EStG v povezavi s členom 65(2) EStG, ki izključujejo upravičenost do družinskih dajatev, kadar se v drugi državi članici izplačuje primerljiva dajatev ali bi se morala izplačevati, če bi bil vložen ustrezen zahtevek, oziroma – v primeru zadnjenavedene določbe – kadar se taka dajatev izplačuje ali bi se morala izplačevati v določenem znesku.

1. Bistvene trditve strank

72. W. Hudzinski in J. Wawrzyniak trdita, da pravo EU nasprotuje pravilu nacionalnega prava, v skladu s katerim je vsaka pravica do socialne dajatve v smislu Uredbe št. 1408/71 na splošno izključena, če v drugi državi članici obstaja pravica do primerljive dajatve.

73. Zlasti opozarjata, da se s spornimi nemškimi določbami izključuje pravica do družinske dajatve tudi v primerih, v katerih je Nemčija na podlagi člena 13 in naslednjih Uredbe št. 1408/71 zavezana dodeliti dajatev kot pristojna država. Poleg tega naj bi bilo izplačevanje dajatev izključeno, kadar bi se primerljiva dajatev izplačevala, če bi bila vložena ustrezna zahteva, to pa naj bi bilo v nasprotju z odločitvijo Sodišča v sodbi Schwemmer [45].

74. Madžarska vlada v nasprotju s tem meni, da lahko država članica, ki ni pristojna država, z nacionalno zakonodajo izključi – kot je to storila Nemčija s členom 65(1) EStG – katero koli dodatno družinsko dajatev v primerih, v katerih je zadevna oseba upravičena do podobne ali primerljive družinske dajatve v pristojni državi.

43 — Glej v tem smislu v opombi 4 navedeno sodbo Bosmann (točki 28 in 36).

44 — Glej v tem smislu v opombi 4 navedeno sodbo Bosmann (točke od 31 do 33); glej tudi točko 56 teh sklepnih predlogov.

45 — Navedena v opombi 27.

75. Tudi Komisija meni, da pravilo, kot je določeno v členu 65(1) EStG, ni v nasprotju s členoma 14(1)(a) in 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 ali s primarnim pravom EU.

76. Nemška vlada poudarja, da Nemčiji v okoliščinah, kot se obravnavajo v zadevah pred predložitvenim sodiščem, ni treba dodeliti otroškega dodatka ne na podlagi Uredbe št. 1408/71 ne na podlagi pravil o prostem gibanju delavcev.

2. Presoja

77. Najprej je treba ugotoviti, da so okoliščine, v katerih je predložitveno sodišče postavilo vprašanje 3 – kot izhajajo iz informacij, ki jih je zagotovilo navedeno sodišče, in kot poudarja nemška vlada – take, da zakonski pogoji, ki morajo biti v Nemčiji izpolnjeni za dodelitev otroškega dodatka, v zadevah pred predložitvenim sodiščem niso izpolnjeni, če jih je treba presojati na podlagi točke 2 člena 65(1) EStG v povezavi s členom 65(2) EStG.

78. Poleg tega je treba v nasprotju z navedbami W. Hudzinskega in J. Wawrzyniaka ugotoviti, da se – glede na informacije, ki jih je zagotovilo Bundesfinanzhof v predložitvenem sklepu v zadevi C-612/10 – v skladu z ustaljeno sodno prakso nemških sodišč točka 2 člena 65(1) EStG v povezavi s členom 65(2) EStG ne uporablja v primerih, v katerih mora Nemčija dodeliti družinske dajatve na podlagi pravil, določenih v členu 13 in naslednjih Uredbe št. 1408/71.

79. Glede na to je treba poudariti, da v obravnavanih primerih pravo EU pristojnim nemškim organom ne nalaga obveznosti, da morajo W. Hudzinskemu oziroma J. Wawrzyniaku dodeliti zadevni otroški dodatek.

80. V zvezi s tem je treba opozoriti, prvič, da je, kot je bilo pojasnjeno zgoraj [46], na podlagi jasnih pravil iz člena 14(1)(a) oziroma člena 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 za W. Hudzinskega in J. Wawrzyniaka med njunim začasnim opravljanjem dela v Nemčiji še naprej veljala zakonodaja njune matične države članice. V teh okoliščinah je torej pristojna država članica, ki mora dodeliti otroški dodatek v skladu s svojo nacionalno zakonodajo, Poljska, ne pa Nemčija.

81. Drugič, menim, da nič ne kaže na to – in stranke tega v bistvu ne izpodbijajo – da bi bila pravila o določitvi zakonodaje, ki se uporablja, kot so predvidena v členih 14(1)(a) in 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71, če se ta člena obravnavata ločeno, nezdružljiva s pravom EU, zlasti s svobodo gibanja ali načelom enakosti.

82. V zvezi s tem zadostuje poudariti, da tudi iz sodne prakse Sodišča jasno izhaja, da so cilji člena 14(1)(a) Uredbe št. 1408/71 v skladu s temeljnimi svoboščinami, ker se želi z navedeno določbo spodbuditi svoboda opravljanja storitev v korist podjetij, ki sama izkoriščajo to svoboščino tako, da pošiljajo delavce v države članice izven države svojega sedeža, ter ker je ta določba namenjena premagovanju ovir, ki bi lahko preprečevale prosto gibanje delavcev, in spodbujanju gospodarskega prepletanja, hkrati pa izogibanju upravnih zapletov, predvsem za delavce in podjetja. [47]

83. Prav tako se je po mojem mnenju primerno odločil Svet, ko je – pri opravljanju svoje naloge v skladu s členom 42 ES (postal člen 48 PDEU), da bi vzpostavil sistem koordinacije, s katerim bi se olajšalo uveljavljanje svobode gibanja za delavce in zagotavljanje enakega obravnavanja – v členu 14a(1)(a) Uredbe št. 1408/71 določil, da mora, z odstopanjem od splošnega pravila, za posameznike, ki kot samozaposleni običajno opravljajo dejavnosti v eni državi članici, še naprej veljati zakonodaja te države, če samo začasno opravljajo delo v drugi državi članici, saj bi v nasprotnem primeru morebitni zapleti ob spremembi socialnovarstvene zakonodaje, ki se uporablja, lahko osebo odvračali od tega, da bi sprejela delo v drugi državi članici samo za razmeroma kratko obdobje.

46 — Glej točki 47 in 48 zgoraj.

47 — Glej v tem smislu, med drugim, v opombi 16 navedeno sodbo Plum (točki 19 in 20) in sodbo Sodišča z dne 10. februarja 2000 v zadevi FTS (C-202/97, Recueil, str. I-883, točki 28 in 29).

84. Tretjič, kot sem pojasnil zgoraj [48] ter kot pravilno trdita nemška in madžarska vlada, tudi če se lahko v skladu z mojim predlogom obrazložitev sodbe Bosmann [49] uporabi v obravnavanih okoliščinah, iz navedene sodbe lahko izhaja samo to, da ima Nemčija kot država članica, ki ni pristojna država, samo možnost za dodelitev otroškega dodatka, ne pa tudi obveznost, da to stori.

85. Četrtič, v tem okviru je primerno spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso pravo EU – z izjemo zahtev, ki izhajajo zlasti iz določb Pogodbe o prostem gibanju delavcev – ne vpliva na pristojnost držav članic, da organizirajo svoje sisteme socialne varnosti, in da v odsotnosti usklajenosti na ravni EU vsaka država članica določi pogoje pridobitve dajatev s področja socialne varnosti ter njihov znesek in trajanje. [50]

86. Iz tega sledi, da če se torej s pravom EU od nemških pristojnih organov v primerih, kot sta obravnavana primera, ne zahteva dodelitev otroškega dodatka, za določbe nacionalnega prava, kot je točka 2 člena 65(1) EStG v povezavi s členom 65(2) EStG, s katerimi se v navedenih okoliščinah popolnoma ali delno izključuje pravica do otroškega dodatka, ni mogoče šteti, da so v nasprotju s pravom EU.

87. Nazadnje, W. Hudzinski in J. Wawrzyniak trdita, da iz sodbe Schwemmer [51] izhaja, da člen 65(1) EStG ni v skladu s pravom EU.

88. Vendar se je navedena sodba nanašala na zelo konkretno vprašanje v zvezi z določbami o preprečevanju prekrivanja dajatev, kot so predvidene v členu 76 Uredbe št. 1408/71 in členu 10 Uredbe št. 574/72. Sodišče je v bistvu razsodilo, da v položaju, kot je obravnavani položaj, pravica do dajatev na podlagi zakonodaje države članice ne more mirovati v skladu z navedenimi določbami, če je na podlagi zakonodaje zadevne druge države članice eden od staršev načeloma upravičen do družinskih dajatev, vendar jih dejansko ne prejema, ker ni vložil ustrezne zahteve. [52]

89. Očitno je, da navedeno vprašanje, na katero se je nanašala sodba Schwemmer [53], nikakor ni podobno položajema v zadevah pred predložitvenim sodiščem.

90. Poleg tega, tudi če bi bilo na podlagi sodbe Schwemmer [54] mogoče sklepati, da člen 65(1) EStG potrebuje novo razlago, ki bo v skladu s pravom EU, ali da se ta člen ne sme uporabljati v zvezi z navedenim konkretnim vidikom (kar bi moralo odločiti nacionalno sodišče), iz navedene sodbe ne izhaja, da bi bil člen 65(1) EStG na splošno in konkretneje – kar zadeva primera v zadevah pred predložitvenim sodiščem – v nasprotju z zahtevami prava EU in da ga torej nacionalno sodišče ne bi smelo uporabiti ter da bi posledično lahko W. Hudzinski in J. Wawrzyniak pod preostalimi materialnimi pogoji EStG v Nemčiji uveljavljala otroški dodatek v skladu z načelom iz sodbe Bosmann [55], po katerem ima nepristojna država članica možnost dodeliti socialne dajatve na podlagi nacionalne zakonodaje. [56]

48 — Glej točki 52 in 53 zgoraj.

49 — Navedena v opombi 4.

50 — Glej v zvezi s členom 62(1) EStG sodbo Sodišča z dne 18. novembra 2010 v zadevi Xhymshiti (C-247/09, ZOdl., str. I-11845, točka 43); glej tudi sodbi Sodišča z dne 21. februarja 2008 v zadevi Klöppel (C-507/06, ZOdl., str. I-943, točka 16) in z dne 23. novembra 2000 v zadevi Elsen (C-135/99, Recueil, str. I-10409, točka 33).

51 — Navedena v opombi 27.

52 — Glej zlasti točki 44 in 59 sodbe Schwemmer (navedene v opombi 27).

53 — Navedena v opombi 27.

54 — Navedena v opombi 27.

55 — Navedena v opombi 4.

56 — Nobenega indica ni, da bi Sodišče člen 65(1) EStG na splošno štelo za neskladen s pravom Unije; glej v tem smislu v opombi 50 navedeno sodbo Xhymshiti (točke od 42 do 44).

91. Ob upoštevanju zgornjih ugotovitev je treba na vprašanje 3 v zadevi C-612/10 odgovoriti, da pravo EU in zlasti Uredba št. 1408/71 ne nasprotujeta temu, da se določbe nacionalnega prava, kot je točka 2 člena 65(1) EStG v povezavi s členom 65(2) EStG, uporabljajo v primerih, kot sta obravnavana primera pred predložitvenim sodiščem, v državi članici, ki za namene pravice do otroškega dodatka ni pristojna država.

C – *Vprašanje 4 v zadevi C-612/10, ki se nanaša na prekrivanje pravic do otroškega dodatka*

92. Če bi bil odgovor na vprašanje 3 v zadevi C-612/10 pritrdilen, želi predložitveno sodišče izvedeti, kako je treba rešiti morebitno prekrivanje pravic v pristojni državi članici in drugi državi članici.

93. Glede na odgovor na vprašanje 3 v zadevi C-612/10 ni treba odgovoriti na vprašanje 4 v isti zadevi.

VI – Predlog

94. Iz zgoraj navedenih razlogov predlagam, naj se na vprašanja, ki jih je postavilo Bundesfinanzhof, odgovori:

— člen 14(1)(a) oziroma člen 14a(1)(a) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v različici, ki izhaja iz Uredbe Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996, kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 647/2005 z dne 13. aprila 2005, je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da država članica, katere zakonodaja ni tista, ki se uporablja za namene navedenih določb, dodeli družinske dajatve na podlagi svojega nacionalnega prava delavcu, ki je samo začasno zaposlen na njenem ozemlju ali tja napoten, v okoliščinah, kot se obravnavajo v zadevah pred predložitvenim sodiščem, v katerih ne delavec ne njegovi otroci nimajo običajnega prebivališča v tej državi članici ter ta delavec ni v slabšem pravnem položaju zaradi uveljavljanja pravice do prostega gibanja in je upravičen ali bi lahko bil upravičen do otroškega dodatka v pristojni državi;

— pravo Evropske unije in zlasti Uredba št. 1408/71 ne nasprotujeta temu, da se določbe nacionalnega prava, kot je točka 2 člena 65(1) Einkommensteuergesetz (nemški zvezni zakon o dohodnini, v nadaljevanju: EStG) v povezavi s členom 65(2) EStG, uporabljajo v primerih, kot sta obravnavana primera pred predložitvenim sodiščem, v državi članici, ki za namene pravice do otroškega dodatka ni pristojna država.